

SZABOLCS

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Kállay és a Siklósi-ügy.

Kállay András, megyénknek volt főispánja, a törvényhatósági közgyűlésen tette szóvá az ismeretes Siklósi botrányt. A Kállay felszólalására sulyt fektet a törvényhatóság, a közvélemény s olyanak tekintti azt, mely elől kitérni nem lehet. Amit hírlapi cikkeknek, a közönség követelésének elérni nem sikerült, meghozta a volt főispán beszéde. Megindult a vizsgálat, melynek során ki fog tűnni, hogy a Szabolcs hivatásának felelt meg akkor, amidőn eme kinos ügyet feledésbe menni nem engedte.

Kállay András nem a frázis, nem az üres szavak embere. Ezt igazolja a Siklósi ügyében történt felszólalása is. Aki beszédét hallgatta, meggyőződött, hogy emez ügyet eddig halogatni nem volt szabad; meggyőződött, hogy gyorsan kell cselekedni, hogy a méltatlankodó közvélemény tisztán lássa a szóban forgó botrány részleteit. Kállay ugyanis nem elégszik meg azon írásba foglalt kijelentéssel, hogy a tárgyiratok eltűnése miatt, nem járhat el a megye. Kállay nem műkedvelő, hanem ismeri a közigazgatást s épen ezért sürgeti a vizsgálatot, mely kiterjeszkedik az iratok eltűnésének körülményeire is.

Kállay ezuttal is beigazolta, hogy érdeklődik a közügyek, városunk ügyei iránt. Igazán szükség van ilyen igazságszerető, szókimondó férfirra, aki nem fogadja el a halogató, elodázó indokokat, bárki dolgában is legyenek alkalmazva. Szemébe port hinteni nem enged, mert ért ahoz, amihez hozzászól. Ezt jó lesz nem feledni a vizsgálat során, mert Kállay András következetes s a vége iránt is érdeklődik, az általa felvetett kérdésnek.

Siklósi sajtóperrel fenyegetett azért, mert ügyét teszegettük. Mi a sajtóperet olyan alkalomként vártuk, amikor adatokkal állhatunk elő. A sajtóper elmaradt, a mérnököt futni engedték s egy Kállay hathatós felszólalása kellett ahoz, hogy a kérdés ne csak felvetessék, hanem vizsgálat tárgyát is képezze.

Erre annál nagyobb a szükség, mert a bűnnek bűnhődés nélkül maradására nem szolgálhat elfogadható indokul, hogy a tárgyiratok eltűntek. Ellenkezőleg. Az iratok eltűnése sulyosbitja Siklósira a helyzetet és szomorú világot vet az ügykezelésre. Kállay András ugyanis tudja, hogy mire való azon *elismervény*, a *helypótló*, melyre az iratokat a levéltár kiadja. Csak utána kell nézni, az iratok sorsa, eltűnésük célja, tisztán fog állani. Ha utánnézés mellett sem sikerülne, ami le-

hetetlenség, Kállayn kívül mi is rá tudunk mutatni, hogyan kell eltűnt iratok nyomára akadni.

Erre azonban valószínűleg nem lesz szükség, mert a Kállay András elhangzott beszéde után a megye is komolyan veszi ebbeli kötelességét, mely nem indokok, hanem tények kereséséből áll. Igaz, hogy valamely körülmény tisztázása, annál nehezebb, mennél továbbra halasztódik. Itt azonban az iratok megkerítése, megkönnyíti a vizsgálatot, az igazság kiderítését. A papir megőrzi a rája vetett betűket, számokat. A betűk, számok fognak beszélni az elmenekült mérnök helyett. Milyen jó is, hogy: *verba volant, scripta manent*. Emez igazság nélkül, nekünk sem lehetne reményünk, hogy a Siklósi ügyben tisztán láthassuk a keresett valót.

A Kállay András beszéde az igazságérzet, a közügy nevében hangzott el. Tőle távol áll, hogy személyekkel foglalkozzék, ő a cselekmények hivatott bírálója. Minden szava arról tanuskodik, hogy azt teszi, amit tenni kötelessége. A Siklósi ügyében felszólalni szintén kötelesség volt, mely eredménnyel is járt, mert az alispán már elrendelte a vizsgálatot.

Bármerre tekintünk, azt tapasztaljuk, hogy a közügyek veszedelme a nem tö-

T Á R C A.**Dal a dus királyról.**

*Tudod a dalt a dus királyról?
Mindene volt, mit szem, szája kívánt,
Egy volt a világon, egy csak a másé
S az tette komorrá az arca királyt.*

*Enyém a dal, az ifjuság, az élet,
Enyém a világ, király vagyok én is!
S nélküled — óh a legnyomorultabb
Ezen a földön én vagyok mégis!*

Asmadai.

Keleti ég alatt.

— Uti jegyzetek. —

VII. A hárem.

Konstantinápoly, 1908. július.

Azt hiszem alig van téma a világon, amely úgy fel tudná izgatni a fatáziát és kíváncsiságot (különösen a nőket), mint — a hárem. Az emberi gyarlóság egy ősi tü-

nete ez, mely a tilos dolgokat szereti fűrészni és szellőztetni.

A hárem (törökül: *haram*) szónak ugyanis: „tilos“ az értelme, de átvitt értelemben a nők részére elkülönített lakosztályt is jelent, mely *szent és hozzáférhetetlen*.

Talán ezért is kelt bennünk oly mohó kíváncsiságot.

A mozlim felfogás szerint úgy a legszegényebb ház, mint a leggazdagabb szeráj (palota) két részből áll: a férfiak lakosztályából (szelamlík) és a női boudoirból (haramlík), melyek mindegyikéhez külön lépcsőház is vezet. A hárem küszöbét a női családtagokon kívül csak a férj lépheti át, a férfi rokonok pedig csak nagy ünnepségek alkalmával.

Mint tudjuk a török férfiak vagyoni viszonyaikhoz mérten több feleséget is tarthatnak, a kik kezdetben egy háremben is megférnek, de hát persze mint aféle asszony-népség csakhamar civakodni, versengeni kezdenek egymással, még pedig nem ritkán — az utolsó csepp véréig. Azért tehát egy igazi effendi (ur) inkább kevesebb feleséget tart, de azok mindegyike külön háztartást vezet. A női természet azonban így sem tagadja meg magát, a riválisok leselkednek, áskálódnak egymás ellen, s jaj volna annak a

férjnek, a ki két éjszakát töltene egy — mondjuk fiatalabb, szebb vagy kívánatosabb — feleség oldalán, (amelyet a Korán szigorúan tilt), vagy az egyiket valami előnyben részesitené. A sorrendet és az ajándékokat nyilvántartja valamennyi feleség, s elnézésel csak az idősebbek iránt vannak, tisztelven bennük a kort, mely tiszteletet a Korán biztosítja számukra.

A mohamedán nő helyzete nem irigylendő, valamennyi, még a feleség is rabszolgája a ház urának, noha a családban csak egy parancsoló van, épp úgy mint nálunk szép Magyarországon — az *anyós*, t. i. a férj anyja (validé). Ő örködik a hárem szigorú erkölcsi felett, s neki engedelmességek még a — férj is! Az asszony nemcsak a társadalomból van száműzve, de ugyszólván a külvilágtól is teljesen el van zárva, a hárem sűrű farácsos ablakai ugyanis legtöbbször csak udvarra vagy kertre nyílnak. — Vendégül csak nő fogadhatnak, ilyenkor a férjnek is: „tilos a bemenet“, amelyet persze nem tilalom táblával, hanem két aranyhímzésű kis papucsok az ajtó elé való helyezésével ad tudtára a feleség.

Az utóbbi időben gyanakvók a férjek, s gyakran nem alaptalanul. De azért nem lépik át a „szent?“ küszöböt, hanem revol-

Kizárólag hazai gyártmányu cipők rendkívül nagy választékban és a legfinomabb kivitelben kaphatók

Telefon 114. Eisler Károli Telefon 114.

czipő, kalap, női-, férfi-divat és rövidáruháza Nyiregyháza.

rődés, a részvétlenség. Innen van, hogy a köznek rovására sok visszaélést követett el a lelkiismeretlenség. Annál jobban esik az a tudat, hogy vannak még Kállay Andrások, akiknek önzetlensége, szavaiknak meggyőző ereje, felrázza a nem-törődést. Kell is, hogy ekként legyen, mert a hivatalos állásból üzletet csinálni nem lehet. Kell is, hogy legyenek, akiknek gyújtó beszéde világot terjeszsen ott, ahol a bűn, tisztességtelenség a sötét-séget keresi.

Most már nyugodtan várjuk a fejleményeket, a valóságot. Nyugodtan várjuk a vizsgálat eredményét, mely igazolandja a Kállay felszólalásának jogos voltát és a mi ezen ügyben elfoglalt álláspontunkat.

Országos atletikai verseny.

Mult hó 30-án rendezte a „Debreceni Torna Egylet” országos atletikai versenyét, mely versenyen a fővárosi atléták teljes gárdája vett részt. A legjobb erőket küldték a fővárosi Clubok, hogy a vidéki atlétákkal felvegyék a küzdelmet; a mi a mellett bizonyít, hogy a fővárosiak belátták, miszerint a vidékiek nem igen maradnak a hátuk mögött s igen erős ellenfeleknél bizonyulnak.

Mi nyiregyháziak szintén átmentünk, de csak a nézők szerepére szorítottunk, amennyiben atlétáink training hiánya miatt nincsenek formába s így kevés reményünk lehetett, hogy helyhez jutnak.

Délután 3 órakor vette kezdetét a verseny nagy és előkelő közönség előtt, hogy mily nagy szabásu volt a verseny mutatja az eredmény, két országos rekordot döntöttek meg.

A részletes eredmény a következő:

100 yardos síkfutás 4 előfutam után I. Simon Pál M. A. C. 10¹/₂ mp., II. Scheer Kornél B. T. C. III. Fényes Jenő D. T. E. IV. Hámos Loránt B. B. T. E.

Súlydobás (egyéni) I. Mudin Imre D. T. E. 12-91 m. országos rekord. II. Székelyhid B. B. T. E. 11-56 m. III. Nagy András B. B. T. E. 11-56 m. IV. Kemény Gusztáv 11-36 m.

Magasugrás (egyéni). I. Vadon Géza D. T. E. 178 cm. II. Szabó Béla D. T. E. 175 cm. III. Báró Wardener Iván M. T. K. 175 cm. IV. Jámbor Ferenc D. T. E. 175 cm.

¹/₄ ang. mf. síkfutás.

I. Bodor Ödön B. P. T. T. S. E. 52 másodperc, országos rekord.

II. Nagy József B. B. T. E.

III. Korány Imre K. A. C.

IV. Radóczy Károly M. T. K.

Diszkoszvetés.

I. Antal Pál M. T. K. 39 méter.

II. Mudin Imre D. T. E. 37-91 m.

III. Strausz Gyula B. B. T. E. 37-46 m.

I ang. mf. síkfutás.

I. Bodor Ödön postás 4 perc 53 mp.

II. Kazár Tivadar M. T. K.

III. Fülöp Miklós D. T. E.

IV. Tóth Ferenc K. A. C.

Távolugrás.

I. Holics Ödön M. T. K. 6-37 m.

II. Majunka Erik K. A. C. 6-34 m.

III. Kovács Nándor B. B. T. E. 6-30 m.

IV. Fényes Jenő D. T. E. 6-15 m.

Csapat versenyek:

Súlydobó csapat I. a Debreceni Torna Egylet, II. Budapesti Budai Torna Egylet.

Magasugró csapat I. a Debreceni Torna Egylet, II. a Budapesti Budai Torna Egylet.

Staféta futás: 4×100 méter.

I. B. T. C. idő 46¹/₂ mp.

II. B. B. T. E.

III. D. T. E.

Hangulatok.

A legutolsó magyar.

Tudnivalóképpen ez a história teljesen új. Annyira új, hogy talán elisietett dolog is. Histórianak história, mert a történettel fűződik össze a története.

Igazságok lesznek benne. Legfeljebb azért nem lesz igaz, mert nem fogják elhinni pedig én írom. Talán éppen ezért.

Enn irom. S ki olvassa? Nem tudom. Ki nem ért majd félre, azt sem tudom. Ugy mondani mesét, hogy igaz legyen, úgy mesélni igazat, hogy el lehessen hinni s mindent egybefűzni a prófétáskodással, egy csomó kéteikéssel: annyi, mint nagyokat mondani. Hajh! régen volt. Régen lejárt az igazmondó Kelecsényiek ideje, azoknak sem hittek.

Tehát:

Volt hajdanában, danában, óh nagyon régen, tán van vagy ezer éve is . . . volt egyszer egy ország, egy — amint mondani szokták — tejjel, mézzel folyó Kanaan. Földje jó, legelőin fü kövér, arany, ezüst, sok drágaság, mit szem és hiusság csak megkívánhat. Hullámzó kalásztenger, kék, tiszta tó, örökzöld fenyő, örökfehér hegytető forró forrás, tengerszem.

verrel várják meg a „visit” végét, amely ilyenkor a csábító és hűtlen halálával végződik. Azt persze mondanom sem kell, hogy az „in flagranti”-ban lelőtt szerelmesek gyilkosának, a felszarvazott effendinek, nem lesz bántódása.

Az idegen férfiak közül csak az orvosok élveznek kiváltságot, akik — persze mindig csak a legvégső esetben, de mégis — bajuthatnak a hárembe. Ilyenkor a beteg megvizsgálása csak a férj vagy egy rabnő jelenlétében történhetik. Az érverést csak selyemkendőn át szabad megfigyelni, míg az arcon csak akkor lebben fel a fátyol, ha ez elkerülhetetlenül szükséges. Egyébként még holtan sem láthatja őket gyaurszempár.

És ezt a rabságot úgy megszokja a mohamedán nő, mint kalitját a madár. Az idő minden nagyobb izgalom nélkül telik a kézimunkában, sorbet készítésben, némelyek kis kézi aranycsigát pörgetnek, vagy hintáznak, sőt játékbabákkal szórakoznak. És ha elunva őket pihenni vágynak, lágy vánkók kinálnak enyhe nyugalommal, hol gondtalanul lehelhetik zamatos cigarettjeik kék füstjét a virágillattól terhes levegőbe. Ilyen-

kor az egyik korosabb rabnő mesélni kezd a tündérszép szultánáról, akit lóháton szöktetett meg egy vitéz lovag stb. stb. — Naiv, gyermeknek való mesék ezek, amelyek itt születtek Kelet háremmeiben, de amelyeket azért feszült figyelemmel hallgat mindegyikök.

Azután, ha jó a férj, a kristályablakon át rónaszínű fény szűrődik be, s mialatt a gitáron egy-egy andalító dal, csendül fel, a bajadérok buja tánca perdülnek, s a ház ura a keréveten hölgye pihegő kebelére dőlve kóstolja a mézédés sorbetet, hogy utána mámoros csókban összeforot ajakkal merüljön bülbülálomba . . .

A háremhölgy egyetlen szabadsága tehát az — a szerelem, a kék, hisz az élethől csak a gyönyört ismeri, mert rendeltetése is csak az csupán, hogy — miután a török hit szerint úgy sincs „lelke” — szórakozást, gyönyört szerezzen urának.

Ha török nő elhagyja a háremet, fátyollal fedi el arcát az idegenek elől. S vajjon mi utja lehet egy mohamedán nőnek, hiszen a háremben minden vágya teljesül? — A templom? Oda nem teheti be a lábát. Legfeljebb séta, kocsikázás, vagy bevásárlás

Mi kell még egyéb?!

Még a bős Atilla is szerette. Itt nő-sült meg, itt hunyta le szemét örökre. Hová temették? Nem tudni. A régi „pompos fu-nebresek” titoktartók.

Szerették ezt az országot mindenek. Dákok, góthok, gepidák, herulok, longobárdok, azután még a tótok, horvátok, vendek, illírek is. Hát hogyné szerették volna? volt mindenük, mit szemük, szájuk megkívánt — még álmukban is.

Hejh, hejh, De nagyot kell most sóhajani. Milyen szép volt! Igen, hogy milyen szép volt az a rege az arany-szarvasról, a csodaszarvasról. A Meotis ingoványa odafujta a szellőt, arra a szép országra, onnét visszament a szellő, lágyan suttoghatott valamit egy vitéz idegen csapatnak a fülébe mert azok felkerekedének és fel keresték a szép országot. Lóratermett, nyalka gyerekek voltak. Különbek a „gascogni” legényeknél. Szép piros arcuk bátran nézett a napba, nem volt mit szégyelniek, csillogott a szemük, mint a karjuk, mint a vas. Benne mindig kard és buzogány. Buzogány volt, amivel megmutatták a szvatopluk fiúknak az utat s azok mentek, mert aki nem sietett, azt pozdorjává zúzták. A többiek a határokon húzódtak meg. Hogy összeroppantsák a vitéz embereket. Északra ment a tót, keletre húzódtott idegenből később a román, délkeletről a románok mellé a szász, alulról a horvát, nyugatról a vend és folyton harapgálták a szép országot, . . . ahol azt sem lehet tudni kik is vannak hát ott, kik azok, mik azok?

Mert hát német is van a világon!

Akkor mentek, amikor a legszentebbet vitték oda: a keresztet. Olyan egyistent imádó pogányok, kinek lovat áldoztak, akik neki a nagy Hadur volt. Mikor bementek a németek, egy szentté avatott király báb lett a kezükben . . . aki leöletett egy nagy csomó magyart . . . vezérüket négy fele vágatta.

Miért? Miért?

S itt sirjatok, mert szomorú história ez. Megtörtént, szomorú história. Miért kellett az utolsó magyarnak is meghalni? Hiszen nem ártott senkinek, nem ártott németnek sem, ezek kezdtek . . . minek mentek oda . . . Vítették volna a keresztet, hagyták volna ott s ők mentek volna a pokolba. De nem. Nekik ki kellett irtani az utolsó magyart. Mert azóta a szép országban csak német van, meg keverék idegen és újra csak német. Német van mindenütt, ott is, hol nem kellene.

a nagy bazárban. Ilyenkor ritkán látni őket a férjjel, aki annyira rabnőnek tekinti feleségét, hogy nem mondhatunk szemébe nagyobb sértést ennél: „Hogy s mint van kedves neje?”

Csak ennek a közönynek tulajdonítható az a mostanában egyre gyakrabban előforduló pikáns kis história, hogy a szabadjárás eleresztett kőröcskék rendezésére járnak a bazárba, s ott a legkiérdemültebb párisi grandecocotte-okat is megszégyenítő kacérkodással adnak alkalmat a gyaur uraknak a találkára, amelynek igen gyakran — szöktetés a vége.

Ezt a szabadgondolkodást a nyugati szellő hozza ide keletre, amely ujabban modern eszmékkel kezdi betölteni a háremek titkos levegőjét. S na elgondoljuk, hogy a nyugot-európai nyelvek és a zene tanulása mily nagy tért kezd hódítani a mohamedán nők körében, nem szabad csodálkoznunk a „fellázadt” háremeken.

Egy évezredes álomból való ébredés ez, amidőn egy évezredes rabság után szabadságra vágyik a mohamedán nő. De azért ha egynek véletlenül a szemébe sikerült pil-

Telefon 129.

ISKOLAI IDÉNYRE

Telefon 129.

gyermek-fehéreneműek, harisnyák, clott és lüszter kötények jutányos áron.

Napernyők és batist blousok az idény előre haladottságánál fogva mélyen leszállított áron kaphatók **Kohn Ignác**z, női-, fétrfidivat és rövidáru üzletében.

Mindenütt német, minden leshely német volt mindig s ez így van ott majdnem ezer éve. —

Nincs szabadságuk, csak jármuk. Nincs joguk, csak megnyirbált szárnyuk. Földjük terem búzát, aranyat, s elveszi szegénytől a német. A felhő sem egészen az övé, tán fekete, vagy sárga a szele annak is. Juj, de de csunya: sárga, fekete. Kimondani sem jó.

Elveszett a szép ország! Nincs már lova. Nincs már kardja. Nincs már buzogánya. Ő sincs meg többé. Mert aki a németre néz, annak eltorzul az arcza. Csunya lesz, És az nem kell senkinek. Nekem sem.

Elveszett a szép ország! El!

Ez a históriám. Vége.

Menjünk aludni. Mig alszik az ember, nem fáj semmi. Ha ébren vagyunk, kés van a szívünkben, meg gyász.

Ez az utolsó magyar szivettépő históriája.
Tünde.

Honfitársaink élete a prérók hazájában.

A „Szabolcs” részére írta: **Kondor Emil**, a „Kanadai Magyarság” északamerikai hetilap szerkesztője.

A bevándorlók nagy száma folytán egy éjszakán át keletkeznek városok s mindegyik igyekszik szépség és hatalom tekintetében a szomszédvárosokat felülmúlni. A városok olyan féltékenyek egymásra, akár csak az asszonyok.

Hogy honfitársaink az Egyesült Államokból vándorolnak át Kanadába, az inkább örvendetes, mint elszomorító, mert a földművelés a magyar ember természetes és tulajdonképeni kenyerere.

Elszomorító és kétségbeejtő, hogy hazulról vándorolnak ki véreink.

Amerika, érte az Egyesült Államokat, a borzasztóan nagy és sok emberélet áldozatát megkívánó szerencsétlenségek oltára. Alig mulik hét, hogy bányá- vagy kazánrobbanásról ne hozna hírt az újság és a halottak és sebesültek lajstromában igen gyakran találkozunk szinmagyar nevekkal.

A magyarok százezrei dolgoznak bányákban vas- és aczélgyárakban, a hol a munkaidő minden pillanatában életveszélyben forognak.

Ezzel szemben a kanadai magyar kolóniáknak a bánáttal vetekedő buzaföldein nyugodt az élet, csak a jólét és egészség tanyázik.

Minden magyar telepnek hivatalos magyar neve és magyar postamestere van. Ilyen magyar kolóniák: Eszterházy, Békevár, Kaposvár, Otthon, Mátyásföld, Leoföld. Ujabban, most lesz egy éve szülővárosom iránt való kegyeletből alapítottam az *Ungvár* telepet,

lantanunk, azt olvassuk ki belőle, hogy a nyugati asszonyok emancipációjára sohasem lesznek képesek, s hogy minden felemelő érzése dacára is édesebb nekik a szabadságnál, az örök — függelem.

A török nő lénye semmittevéshez, pompához szokott, s ma még jóval többen vannak a szabadságról álmódóknál azok, akik a szultán háremében velik a legtökéletesebb paradicsomot, s egyetlen forró óhajuk — a Yildiz-kioszkba való bejutás. Pedig a szultán háremében a fegyelem és intrika sok gyönyörű fiatal leánynak lesz elviselhetetlen. A szerájban még nincs eltörölve a testi fenyték, a botozó és hóhér eunuchnak most is akad dolga. A talpkorbácsolás napi renden van, s hány fiatal szív regényének utolsó fejezete a megmérgezett fekete kávé, vagy zsákbavarrás és hányszor csobban meg ezeknek a titokzatos „élő zsákok”-nak a zuhanásától a Boszporusnak holdsugaras éjben lágyan zsongó habja? . . .

(Vége következik.)

Sereghy Elemér.

Rákóczi hamvainak hazahozatala alkalmával a Rákóczi telepet. Ez szép eredmény idegen területen.

Örömköny csillogott szememben, valahányszor a magyar telepekre kimentem, egymás mellett csupa szebbnél szebb, mindmegannyi kényelmes házikó, mindegyikben magyarok, derék, becsületes, törekvő magyarok. Játszózó gyermekek vig kacaja, legelésző tehének kolompzörgése, viz csobogása, madárdal, susogó szellő, a farmerélet örökszép egyvelege oly csodás balzsamként hatnak a nagyvárosi ember elnyűtt idegeire.

A természet ölen élni ez az egyedüli embernek való szép élet!

Nagy és nehéz munkája van egy farmernek de életének sok kellemes és élvezetes oldala elfeledteti vele nehéz, verejtékes munkáját.

A buzatermelés mellett kiemelendő az állattenyésztés és a konyhakertészet, mely utóbbival sok hazánkfia is széperedménnyel foglalkozik.

Jellemző, hogy a kanadai magyar telepeken nemcsak a magyarok maradnak meg jó magyaroknak, hanem még a közzük kerülő idegennek is meg kell tanulnia a magyar beszédet, ha boldogulni akar.

A legtávolabb fekvő magyar kolónia Kanadában Michsel, mely Kanada nyugati részén Brit Kolumbiában, a szürke medve és a puma hazájában van. E tartomány a világ leggazdagabb része természeti szépségekben. Örökös hóval takart hegycsúcsokkal, amelyek közt a legmagasabb a Sir Donald, mely 3244 méter de vannak 4—5 ezer méter magasak is. A fehérbőrűek tömeges bevándorlását az aranykeresés láza okozta. Az egész tartomány $\frac{2}{3}$ át őserdők takarják, a koniferák, cédrusok és a fenyők óriási magasságban tündöklenek.

A micheli magyarság derék, jóra való, szorgalmas nép, kik szén- és rézbányákban dolgoznak, izzadnak, fáradnak, hogy majdan ők is megtakarított pénzük árán függetlenség magukat. 6—8 dollárt keresnek átlagosan naponta.

Minden nagyobb telepnek van temploma, iskolája, papja és önképző és segélyegylet szebbnél szebb jelvényekkel.

Kezdeményezésemre az összes egyletek alapszabályba foglalták, hogy úgy március 15-ikét, mint Szent István napját nemzeti ünnepeknek tekintik az édes hazától elszakadt állapotunkban is s e két nap minden évben égetni fogja a hálás emlékezet tiszta, minden földi salaktól ment oltárán a hazafiság örök tüzét.

Hogy milyen tiszteletet és becsületet szerzett a kanadai magyarság az angol előtt, bizonyítja, hogy minden magyar ünnepélyen számos angol vendég van jelen, az angol lapok mindig melegen emlékeznek meg rólunk, sőt mikor legutóbb a Rákóczi ünnepet rendeztem Winnipegben, két előkelő lap ünnepi beszédemet is hozta, sőt az egyik Rákóczi képével.

Három gyönyörű lobogót avattam fel, mind a három nehéz selyemből 6—6 száz dollár értékben, mely évről-évre más-más családhoz vándorol, hogy a kegyeletes emlékezet annál inkább felüsse tanyáját minden háznál.

Sohasem felejttem el, midőn az első magyar lobogó felszentelésére utaztam ki a kanadai vasutigazgató és a békevári ref. lelkész kíséretében. Mint a Rákóczi kesergőjét hallgató kuruczok úgy telepedett le körbe az egész magyarság a kis gyerekekkel együtt Isten szabad ége alatt s minden szem ama lobogóra irányult, melyet meghatottan tartott a magyarság legöregebb tagja. Egyszerre, mintegy varázsütésre felállott a tábor, lekerültek a kalapok s szóllott az égfelé reszketve, panaszosan az

„Isten áld meg a magyart”!

Mintha csak temetésen lettünk volna, könny csordult mindenki szeméből. A felszentelési ünnepélyt imával fejeztük be, kérve

Istent, hogy a Jobogó három színével együtt véssze szívébe a kivándorolt magyarságnak az édes Haza arczát s ha a lobogó színt nem láthatja, lássa azt az ég szívérványában s a Kanada végtelen rónáin nyíló piros-lehér rózsák színében.

És még sok, igen sok példával tudnám ilusztrálni, hogy nem más hazát mennek ki keresni véreink, hanem csak jobb megélhetést. Szívük folyton keresi a szeretett hazát, mint északot a delejtű s folyton felé mutat szent vágyódással.

Nem hagyhatom megemlítés nélkül a kivándorolt nép áldozatkészséget, mely nem ismer határt, ha látja, hogy nemes és üdvös ügy előmozdításáról van szó. Ezt fényesen igazolja a Kanadában kötél általi halálra ítélt Magyar Vincze esete, kinek megmentésére pár nap alatt több mint 4000 dollár gyűlt össze s az adakozók buzgalmát a gyűjtőbizottság többszöri sürgöny útján való felhívásának kellett megállítani.

Két évig voltam a kanadai magyar lap szerkesztője s szerénytelenség nélkül mondva az ottani magyarság vezetője, tolmácsa, ügyvédje, konzulja, orvosa, bírása, sőt néha papja is, s ha hazudnék, ha rosszat mondanék róluk, de az a szomorú, hogy miért, megdolguk jól odakünn és miért nem itthon?

Az utolsó évek kivándorlási statisztikája szomorú képét mutatja a kivándorlás óriási emelkedésnek. Vándorol a magyarság a tengeren tulra, néptelednek itthon a falvak és városok, napról-napra jobban elénk tárul a munkás kéz hiánya, mi meg itthon elmélkedünk, tanakodunk, ankóterünk a kivándorlás okain. Szónokolunk az ország minden zugában és a gyomor éhesen marad.

Nálunk mindenki csak jogot akar, de kötelességről senki sem akar tudni. Ennek a következménye lett az, hogy a nagyobb munkabérek mellett pár év alatt olyan hihetetlenül megdrágult nálunk az élet, hogy bizouy igen nehéz a megélhetés. Ezért nyög anyagi gondok terhe alatt a középosztály és vándorok ki a nép. Ott megélhetnek, mert ott hamar megtanulják, hogy első a kötelesség és abból fakad a jog. Először dolgoznunk kell, azután megszereshetjük jogainkat.

Az egész világon talán alig van egy hasonló ország, amely a gazdasági jólétnek oly kimeríthetetlen kincses bányája volna, mint a mi Istentől megáldott országunk, csak hogy egy pusztító kór sorvaszt minket: beteg a társadalom!

Ne keressük tehát csak a bécsiékben és a császári udvarban gazdasági elszegényedésünk forrását, tuipánmozgalmokkal nem bírjuk felébreszteni alvó nemzetünket ne szónokoljunk olyan sokat, mert a frazeológiával csak a fül lakik jól, hanem teremtsünk ipart és dolgozzuak többet!

Nálunk minden szülő urnak akarja nevelni gyermekét, mind diplomás pályára lép államszolgálatba törekszik, mert többre becsüli a kényelmes, uri életet, mint a küzdelmes — de vagyonszerző — munkát.

Ipari vállalkozás ifjuságunkban nincsen. Ipar, kereskedelem mezőgazdaság kezdetleges, nincs egységes nemzeti közszellem!

Hogy Hock János szavait idézem, a mi társadalmunk nem termel, hanem fogyaszt! Nekünk egy egészen új, egészséges társadalmi közszellemre van szükségünk. Feküdjünk neki a munkának kedvvel, szorgalommal, és ne szónokoljunk annyi sokat, mert amíg a munka tisztelete meg lesz gyalázva, jobban kipusztit minket Amerika, mint a török szablya!

Pénteki levél.

A király szekere.

Mikor még a „póstakert” elnevezés eredetét nem kellett kutatni, mikor még a delizáncok hordották az emberek írott üzenetét,

ISKOLAI IDÉNYRÉ STERN SÁNDOR

leány és fiu fehérneműek, harisnyák, zsebkendők, keztük, nyakkendők stb. **nagy választékban kaphatók**

uri- és női divatáru üzletében Nyiregyházán
Pazonyi-utca 2.

abból az időkből hallottam mesélni, mekkora ur volt valaha a pósta. Még a szekér is. A póstakocsi.

A király szekere volt. Ur, magánál nagyobb urat nem ismerő nagy ur. Az a zötyögős, kopott, sárral fercsegett kis taliga. Akit egy apró, egyéb dologra be nem váló, bajszatlan kis suhaj legényke hajtott. Bandukolt véle az országutakon, dűlőutakon, községi utcákon, és a fakó, rozszant kicsi alkotmány elől kitért négylovas, fullajtáros, üveges hintójával maga a kerületi kapitány, Péli Nagy András is.

Mert a király szekere volt a póstakocsi. A mindennekfelett való urakat látták benne megszemélyesedni, aki jár, jön, megy, és hozza, viszi, idegen világból, hetedik országból, király urunk apró cselédinek apró, kicsi, ügyetlen betűs levélírását, amelyek kezdődtek volt abba az időben Jónap kívánással, hozták másszor megint nagy, pöcsétes, Ő Felsége a Király nevében kezdődő ítéleteit, messzi városokban lakó, ítélőszékeknek.

Ugy látták azt a szekeret. És úgy tartotta magát az a kis kocsi. Még talán a ló is, a delizsánc ló; még a póstakert is kényesebben, szebben, gazdagabban hozta a delizsánéló takarmányát.

És multak közben az idők. És gyorsan, hevesen fotognak az évek, és gyorsan, futva, egymást hajszolva szaladnak az emberek ki az életből. Mintha nem eljutnánk a végére csönddel is. A postakertek nevének értelmét régen elfeledték, delizsáncok nem utazik senki. És megszűnt a póstakocsisok hallgatagon elismeret, felsőbbes, erős tekintélye. Szekér, hát szekér. Még pedig szolgálhatta a szekér.

Hogy annak a szolgának ki az uri gazdája: mindegy. Az nincsen ott, a saját szeméjében. Ha ott volna, hej! szalutálnánk szörnyen.

Azonban nincs. Csak a cselédei. Egy, kettő, öt, vagy hat: mindegy. Én ur vagyok, és nem térek le amannak az utjából.

Büszke, gyönyörű, életre való elemekhez való gondolkodás. Azokhoz, akik hivatják uralkodni jövőendő időkön, maguknál gyöngébb, puha gerincű emberek fölött.

Követelni magamnál gyöngébbtől: térj ki, mert én erősebb vagyok, — emberi, sőt hogy tiszteletre méltóbb meghatározással éljek, állati ösztön. Térj ki, mert ha birokra megyünk, leváglak, le akarok vágni, bárhiszen erőre egyek vagyunk is: ambíció. De törvényt, jogszokást, népek örök tempóját hívni ki daccal, belegázolni vásáros sokadalomba: megokolhatatlan cselekedet. Mert a tömeg, a suly, a megindult energia erősebb a legfélelvesztettebb hatalmaskodásnál: amár följuyított Rómát nem olthatta el császári szó.

S ha ember kívánja a mozgásban, sőt futásban lévő, rettenetes sulyu, utjavátoztathatatlan ércömegtől: kerülj ki, mert én ki nem térek, változtasd meg az utadat, te uthoz kötött, mert én ur akarok lenni a meguralkodhatatlan fölött: Buda alatt előszárgul a leszögezett sinpáron a király szekere,

De nem az a kicsi, kopott szürke taliga. Hanem az új király új, nagy ekvipázsa, a szénfüstöt lihegő, dűbörgő vasállat. Ami olyan békés nyugodalmas a maga világában. Az emberigába fogott erő. Jön, soha ki nem térve a maga utjáról, azonban ott ur. Idegent nem tűrő, rettenetes nagy ur, a maga tehetetlenségében. S ha meg fölzarvarják csöndes nyugalmából, olyanná leszek, mint egy fölingerelt állat, akinek az orcimpáit csiklandozzák okatlan hengegés kicsi nádszálával.

És akkor a mozdony, s az utánna hozott, tenger tonnás uszály, nem a Pálos Béla asszonylelkű, alvó gyermek álmát féltő jószágos Cifrása. Hanem a 101-es, amelyiket szinte olyan bűvös erővel tudott megénekelni a vasszekerek, gazdag lelkű mérnök-hegedüse.

És királyi bosszút áll a királyszekér.

Nem tűr gyermekjátékot a maga országában és zugva gázol köröszkül rettenetes magával apró kis emberkének utját álló, véle ingerkedő gyöngé nád erdején.

HIREK.

Nyílt levél

a „Szabolcs” nagyérdemű Szerkesztőjéhez
Nagyságos Szerkesztő Ur!

A jövő héti folyamán tartandó előadásaimmal kapcsolatban több oldalról olyan híresztelések jöttek tudomásomra, hogy ismeretterjesztő előadásaimat egyesek úgy minősítik, mintha ezek oly célból tartatnának meg, hogy én a kivándorlást elősegítsem. Ez ellen a leghatározottabban tiltakozom! Lehet, sőt igaz, sajnos, de való, hogy én, mint testtől-lelkéstől jó magyar hazafi, Kanadában élve találtam meg második hazámat. De remélem, hogy eljön még az az idő, midőn önézetre ébred minden magyar honfiban az igaz, önzetlen tiszta hazaszeretet, amely megkövetelni fogja, hogy inkább meghaljunk, mint vér- és könnyvel áztatott imádvá szeretett anyaföldünkön kívül éljünk.

Hogy mennyire nem célok a kivándorlást szítani, csakis derék földieim kanadai életét az ő kezitelen valójában bemutatni. ennek igazolásául kérem az igen tisztelt Kollega urat mellékelt levelemnek becses lapjában való szíves közlésére. Mély köszönetem nyilvánítása mellett maradtam kollegális és hazafiai tisztelettel

Nyiregyházán, 1908. szept. hó 5-én.

Kondor Emil.

Kivonat

az ungvári kir. kath. főgimnázium tanári testületének 1908. június 17-én tartott ideiglenes osztályozó értekezletéről felvett jegyzőkönyvből.

Jelen van az elnöklő igazgató és a teljes tanári kar.

Medveckey István tanár örvendetes ténnyel hoz a testület tudomására, Kondor Emil dr. a „Kanadai Magyarság” volt szerkesztője Gulovitz Rollnik és Medveckey tanárok rendezői közreműködésével a Dayka szobor javára vetített képek bemutatásával kísért előadást tartott Kanadáról. Bár az előadás a közönség részéről nem részesült céljához méltó partolásban: az intézet részére örvendetes ténnyel jelent, mert az előadó az értékes képsorozatot (134 diapositívót) egy nagy vetítő ernyővel együtt az intézet részére átengedte. Az ajándék 600 koronára becsülhető s az intézet szertárának igen nagy díszére válik.

Határozat.

Az értekezlet nagy örömmel veszi tudomásul szertárunk ezen jelentékeny gyarapodását, az elnöklő igazgató indítványára egyhangulag meleg szavakban mond köszönetet az önzetlen adományozónak, Kondor Emil dr.-nak s elhatározza, hogy erről jegyzőkönyvi kivonatot küld a lelkes adományozónak.

Ungvár, 1908. jun. 17.

miszticzei Romanecz Mihály
főgimnáziumi igazgató.

Orlowsky Frigyes
tanár testületi jegyző.

Az ungvári kir. kath. főgimnázium igazgatóságának pecsétje.

Kondor Emil dr., kanadai orvos, a „Kanadai Magyarság” című északamerikai lap szerkesztője, szeptember hó 8, 9, 10. és 11-én Nyiregyházán, a városi színházban, 150 szí-

nes vetített kép kíséretében „Utazás a buffalók hazájában” cím alatt ismeretterjesztő tudományos előadást rendez, melyre a n. é. közönség figyelmét ezúton hívja fel a rendezőség.

Az előadás programja nagyjában a következő: I. felvonás: Egy hajóutazás élményei. Élet egy angol hajón. Cápahalászat. A tengeri betegség. Megérkezés Halifaxba. A Niagara vizesése. — II. felvonás: Kanada földrajza. Utazás a kanadai prairieken. Kanadai vasutak. Kirándulás a Rocky Mountainsba. Kanada állatvilága, a buffaló. Osztriga halászat. Kanada mezőgazdasága. Kanada ipara. — III. Kanada modern városai. Társadalmi élet Kanadában. Kanada politikai élete. Élményeim Kanada benszülőttei, a rézbőrű indiánok között. Az indián törzsek élete és szokásai. A halotti tánc. — IV. felvonás: Honfitársaink élete a prairiek hazájában. A magyar telepések között. A kivándorlás okai és következményei.

Az előadás alatt és közben Sáray Elemér kitűnő zenekara ez alkalomra betanult, nálunk még nem hallott, eredeti angol-amerikai és indián zenedarabokat fog játszani.

A nagyközönség részére 8- és 9-én tartatik meg az előadás, 10- és 11-én városunk összes tanintézetei növendékeinek jótékonycélra félhelyárakkal és pedig 10-én az összes leány, 11-én az összes fiúnövendékek részére, csakis tanáraik vezetése alatt.

Az előadások kezdete 8-án és 9-én esti 7 órakor, 10-én és 11-én déltán 4 és fél órakor. — Kéretik a n. é. közönség pontosan megjelenni, mert az előadás kezdetén az ajtók bezáratnak.

Helyárak: Páholy 10 korona. Földszinti ülőhely 2 koroa 40 fillér. Erköly I. sor 2 korona, többi sor 1 korona 20 fillér. Másodemeleti ülőhely I. sor 1 korona, többi sor 80 fillér. Állóhely 80 fillér. Karzat 40 fillér.

A 10- és 11-iki ifjúsági előadásokra jegyek az egyes tanintézetek igazgatóinál válthatók félhelyárakkal.

Szünet alatt szerző néhány esdekes indiánus kézimunkát fog bemutatni és magyarázatokkal ellátni.

Jegyek előre válthatók: Ferenczi József zenemű és könyvkereskedésében, valamint Jakobovits Fanny k. a. dohánytözsdejében.

Megyeegülés. Szabolcsvármegye törvényhatósága ma egy hete közgyűlést tartott, melynek főtárgya az általános titkos választás behozatalával kapcsolatosan a vármegye területének kiegészítése volt. Kimondták, hogy az 1876-ban megcsonkított vármegyét, az elvett terület egy részének visszacsatolásával kiegészíteni kívánják. A Siklósi-ügyben Kállay András emelkedett szólásra és követelte az elvesztett iratok felkutatását. Ezen kívül kisebb fontosságú ügyeket láttak el.

Évnyitás a főgimnáziumban. A nyiregyházi ág. h. ev. főgimnáziumban pénteken délelőtt 9 órakor tartották meg az évnyitó ünnepélyt. A díszteremben összegyűlt ifjúságnak, a tanári karnak és a felügyelő bizottság megjelent tagjainak alkalmi egyházi éneke után Adorján Ferenc főgimnáziumi vallásnár mondott buzgó imát, kérve az ég áldását az új iskolai év munkájára. Ezután Leffler Sámuel igazgató tartott megnyitó beszédet, amelyben az ifjúságot kötelességeire figyelmeztette. A fegyelmi szabályok felolvasása és megmagyarázása után énekekkel végződött az ünnepély s a rendes tanítás már az nap délután megkezdődött. Érdekes körülmény, hogy a főgimnáziumban erre a tanévre kevesebb tanuló iratkozott be, mint az előző tanévekben.

Esküvő. Jóba Elek e hó 8-án, kedden d. e. 11 órakor tartja esküvőjét Gróman Honkával a helybeli ref. templomban.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svick)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Küldöttség a belügyminiszternél. Szabolcs-vármegye törvényhatósága elhatározta, hogy vármegyénk kiegészítését, Nánás, Dorog, Hadház és Téglás községek átcsatolásával kéri meg. E célból 80 tagú küldöttséget megnevezett szept. 2-án Tiszadobra, ahol a miniszter tartózkodott. Andrassy rokonszenvesen fogadta a küldöttséget és figyelmesen hallgatta meg gróf Vay Gábor magvas beszédét, mely után az ügy jóakaratu és méltányos elbírálását ígerte meg. A határozat meglepetést keltett Hajdúmegyében, amely most mindent elkövet, hogy a kérelem teljesítését megakadályozza.

Eljegyzés. Kelemen Sándor debreczeni gyógyszerész jegyet váltott Blumberg Erzsikevel Blumberg József helybeli kereskedő kedves leányával.

Csikókiállítás. Felhajtás tekintetében sikerült kiállítást rendezett Szabolcsvármegye létenyésztési bizottsága vasárnap a helybeli vásártéren. A rendezés kívánni valókat hagyott fenn, mert a bizottság nem vonta be az intézkedésekbe a nyíregyháziakat. Ezen kívül az intézőség díjazási tervzetét is odahaza felejtette. A jutalmazottak neveit nem hozhatjuk, mert a jegyzeteket egy főszolgabíró magához vette, akitől telefonon sem tudtuk azt megszerezni, mivel hivatalától távol van. Nem okolunk senkit a rendezés hiányosságaiért, mert megvagyunk róla győződve, hogy azt kölcsönös félreértés eredményezte, azonban hisszük, hogy jövőben a vezetőség nagyobb körültekintéssel fog eljárni.

A földmívelésügyi miniszter Aradmegyében rendszeres öntözéssel és a szikes víz elvezetésével akarja a területet javítani. Siker esetén Szabolcsmegyében is tervbe van véve egy állam segélyvel létesítendő öntözési hálózat készítése.

Szeszich Béla. A nyíregyházi dohánybeaváltó hivatal egyik kiváló dorók tisztviselőjét vesztette el az elmúlt hét folyamán. Szeszich Béla dohánybeaváltó tiszt halt el hosszas szenvedés után. Az elhunytban nem csak a hivatalos dolgokban a pedánságig pontos és a termelőkkel szemben pártatlan tisztviselő, hanem egy a szépművészetek és a természet szépségei iránt is kiváló érzékel bíró ember távozott az élők sorából, aki szülővárosának külső rendezése és fejlődése iránt nem csak érzékel birt, hanem mindig nagy érdeklődést tanúsított s csak nagy szerénységén mulott, hogy igen kevesen tudták róla azt, hogy hány kisebb-nagyobb szép eszme született meg az ő gondolatában, a mely aztán mások segítségével megvalósult. Temetése nagy számu tisztelőinek és jóbarátainak ószinte részvétele mellett szeptember 1-én délután ment végbe. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Szeszich Lajos mint apa a magam és gyermekeim: Ida férjezett Marsalkó Lajosné, Gyula nős Kovács Terézszel s gyermekeik, Emma férjezett Dudinszky Miklósné és kis leányuk, Elek nős Harmathy Gizellával s kis fiók, továbbá az anyai nagy bátya Juhász Péter és családja valamint az összes rokonok nevében is, a fájdalom és bánattól megtörve tudatom, kedves jó fiam, öreg napjaimban ápolóm és gondozóm, a gyengéden szerető testvér, nagy bátya, sógor és keresztapának Szeszich Béla m. kir. dohányjövődéki tisztnek f. évi augusztus hó 31-én reggel 8 órakor életének 45-ik évében hosszas betegség után bekövetkezett elhalálását. A megboldogult hült tetemei f. évi szept. hó 1-én, d. u. 4 órakor fognak a Debreceni-utcai 6-ik számú házban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a Morgó melletti sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise áldozat f. évi szept. hó 2-án d. e. 9 órakor fog az Egék Urának bemutatni. Nyíregyháza, 1908. augusztus 31-én. Áldás és béke lengjen porai felett!

Az általános közjótékonyági egyesület f. hó 6, 7 és 8-án, Budapesten IV., Mária Valléria u. 12. sz. a. felolvasásokat tart az alkohol veszedelmességéről, amelyen való megjelenésre ez uton is felkéri a megyénkbeli Budapestre utazókat.

Primiczia. Bacsó Lajos Vilmos premontrai rendi kanonok és tanár ma tartja

első szentmiséjét a Jászóvári préposti templomban.

A kereskedő ifjak egylete e hó 6-án vasárnap délelőtt 11 órakor az egylet helyiségében alapszabály módosítás tárgyában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok ez uton is meghívotnak.

Halálozás. gesztei Nagy Béla téthi református lelkész máraviradóra meghalt. Temetése vasárnap lesz.

Pálffy Nina sziniiskolájáról. Egyik fővárosi munkatársunknak alkalma volt Pálffy Nina neves művész és igazgató nővel, olvasóink előtt is ösmeretes sensatio ügyben beszélgetést folytatni. Ugyanis művésznőket téves informatiók alapján a fővárosi sajtó egyrésze erkölcsstelen üzemekkel vádolta. Azonban mint az ártatlanság mindenütt kiderül úgy neki is sikerült az alaptalan vádakot megdönteni s meghurcoltatásáért méltó ológtételt kapnia. Mi nem természetesebb, hogy ezt örömkökre szolgál annál is inkább közönségünkkel tudatni, mivel városunk szülöttei között is sokan vannak, kik az ő keze alatt lettek művészek avagy művésznők. Hogy pedig a fővárosi publikum mennyire tudatában van a Művésznő mívoltjával, mutatja az, hogy az idén a szokotnál is nagyobb siker reménye biztatja az új iskolai év megkezdéséhez.

Megüresedett szolgabírói állások. A kisvárdai és nyírbátori járásokban megüresedett főszolgabírói és a bogdányi, ugyszintén a dadai alsó járásokban ujonnan szervezett szolgabírói állásokra a pályázati kérvények október hó 7-éig nyújthatók be az alispáni kivatalba.

Gyűjtés. Az alsóverecki járás árvízszujtotta öt községének felségélyezése céljából alispánunk elrendelte a községenkint való gyűjtést. A nyomor oly nagy említett helyen, hogy vármegyénk lakossága nem zárkozhat el a segélyezés elől.

Vakmerő betörők. Tegnapra virradólag betörték Ehrenfeld és Guttman farktárába és az irodában elhelyezett pénzszekrény ajtaját kivágták. A tettesek többen lehettek, mert a végzett munka olyan nagy, hogy csak is órákon keresztül és folytatva felváltott embereknek lehetett elvégezni. A szekrényben 160 koronát leltek, amiért emberül megdolgoztak s ezenkívül egy csomó szerszámot tettek tönkre. — Ugyanazon éjszaka behatoltak Bedő Bálint orosi utcai lakásába, de ott nem leltek elvinni való tárgyat. A vizsgálat folyik de egy sróthúzon kívül nincs egyéb utbaigazító dolog.

A nyíregyházi jótékony nőegylet most adta ki a mult évről szóló jelentését. Megtudjuk belőle, hogy az árvaház fenntartása képezte az egyesület főgondját. 15 apátlan-nyátlan árvát neveltek gonddal, hogy azokból a társadalomnak hasznos tagjai váljanak. Kegyelettel emlékezik meg az elnök az egyesület halottjairól névszerint özv. dr. Flegman Miksánéről, özv. Zierek Edénéről, Raksanyi Sándornéről, Porubszky Pálnéről, Kubassy Arthurnéről és özv. dr. Meskó Pálnéről. A mult évben 7252 kor. 26 fillér bevétellel szemben 6539 kor. 39 fillér kiadás merült fel. A vagyon az év végén 58132 kor. 49 fillért tett ki. Az egyesület által fenntartott nőipariskola vagyona ugyanakkor 6496 kor. 93 fillérre rugott. Az egyesület tagjainak a száma a mult évi dec. 31-én 277-et tett ki.

Külön vonatok. A nyíregyházi vásárnapján a rendes vonatokon kívül a kisvasut Dombrád felé éjjeli 2 óra 1 pkor, reggel 3 óra 27 pkor, 4 óra 12 pkor, délben 12 óra 46 pkor, és 3 óra 37 pkor külön vonatokat indít. Dombrád felől külön vonat érkezik reggel 7 óra 5 pkor, 7 óra 26 pkor, 7 óra 48 pkor, és este 8 órakor. Ibrányból Nyíregyháza felé vonatot indítanak reggel 5 óra 11 pkor, 5 óra 17 pkor és este 5 óra 56 pkor.

Dr. Kállay Rudolf kórházi igazgató főorvos ur tanulmányutjáról visszaérkezett és rendeléseit megkezdte.

Bérbeadás. Dombrád község vendéglőjét szept. 22-én adja bérbe, 15-én pedig 2 furott kut készítésére tart árlejtést.

A pátróhai jegyző állásra a pályázati kérvények szept. 8-ig adhatók be a kisvárdai szolgabíróshoz.

A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Nyírbaktán nov. 6-odika helyett 9-én tartsanak vásárt.

Gyujtogató patkány. Besztercén Kálus és Klein áruraktárába tűz keletkezett, melynél a hatóság kétségtelenül megállapította, hogy a patkányok gyufacsomót rágtak meg és az okozta a veszedelmet. Az ottani kereskedők egyesülete most köriraton figyelmezteti a társaságokat a patkányirtás fontosságára.

Hirdetmény. Az 1886 évi XXII. t. cz. 33 §-alapján közhírré teszem, hogy az 1909 évre szavazattal bíró legtöbb adót fizető városi képviselőtestületi tagok névjegyzékét a Kgy: 215/1908 K: 215/1908 szám határozattal kiküldött bizottság folyó évi szeptember 3-tól kezdődőleg 5 napon át állítja össze a városi adóügyi tanácsos hivatalos szobájában, mely 5 (öt) napon akár alkalmas egyénnek kihagyás, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt bárki felszólalhat. A felszólásokat a városi adóügyi tanácsosnál, mint a névjegyzék összeállítására kiküldött bizottság elnökénél kell megtenni. Kelt Nyíregyházán, 1908. évi szeptember 1-én, Májerszky Béla polgármester.

Huszártempó. Bohai Béla kállósemjéni illetőségű huszár ma egyhete szabadságot kapott övéi meglátogatására. Kállóig csak ment neki a gyaloglás, de ott egy mészáros tanuló véresre vert és lovát elvéve tőle, azon ment falujába. Mondanunk sem kell, hogy a csendőrség másnap amikor Nyíregyházára jött elfogta, már csak azért is, mert az általa szabadon bocsátott lónak — a jelek szerint cigányok — fogták pártját.

Országos vásár. A hétfőn helyben tartandó országos vásárra mindentéle jószág felhajtható. Járlat nélkül azonban senkit sem bocsátanak be állatával az orvosok, az árusítási helyre.

A hadmentességi díj kivetési lajstromát szeptember 6-ától kezdődő 8 napra a városi adóhivatalnál közszemlére kiteszik, mely idő alatt a kivetések ellen fellehet szólalni.

Megjutalmazott lokomotív vezető. Az államvasutak igazgatósága Ferenczy Mihály nyíregyházi lakos lokomotívvezetőt, aki a szabolcsmegyei vasutakon szokott szolgálatot tenni „jókor alkalmazott intézkedése által összeütközés megakadályozásáért” pénzbeli jutalomba részesítette. Az elhárított szerencsétlenség helyét és idejét nem sikerült megtudnunk, mert azt a helybeli állomásfőnökség sem tudja.

Vasuti szerencsétlenség. A napokban a Lajos tanyánál a kisvasut egyik tehervonatát tengely törés következtében baleset érte. Három kocsi szenvedett kisebb nagyobb sérülést. Kedden a városháza előtt siklott ki a motor, melyet az okozott, hogy a sínek közzé követ ékelt valaki. Sérülés nem történt és anyagiakban sincs kár.

A cserebogár irtás előmozdítása. Sárosmegyében ez évben sok volt a cserebogár, majd nem annyi mint nálunk szokott lenni. A földmívelésügyi miniszter 1000 koronát utalványozott ki a cserebogarat irtók jutalmazására. Szabolcsmegyében is felférne egy kis segély, mert itt csak Nyíregyháza szokott beváltatni kártékony bogarakat, mégpedig a saját pénztára terhére.

Jön a kolera. Berlinen keresztül azt a hírt kapta a kormány, hogy Oroszországban fellépett a kolera, sőt a Galiciával szomszédos részeken is fordult már elő megbetegedés. E miatt a határszéli állomásokon fokozott óvatossággal járnak el a Magyarországra jövő utasokkal szemben. Tervbe van véve az északi és keleti vármegyékben az egészségügynek állami ellenőrzötése is.

Építkezés. A nyíregyházi gazdaszövetség 60000 koronába kerülő emeletes Otthonának építésére ma egy hete tartott árlejtést, mely alkalommal Szuchy József és János építőmesterek, mint legolcsóbb ajánlattevőket bízták meg a kivitellel.

Jégeső. Tegnapelőtt Ibrányban jég esett, ami sok kárt okozott.

A rendőrség és postafőnök figyelmébe. Tudomásunkra jutott, hogy a német hajós vállalatok már a jobb osztályhoz tartozókat is felszólítják az Amerikába készülőket névénél beküldésére. — A fardtságot évente 5—6000 koronára értékelt magas jutalékot ígérnek, melyet a rendőrség figyelmének félrevezetése céljából bankházaktól szándékoznak folyósítani.

A kolozsvári gyógy növény telep ingyen küld fodormenta, mályva, nadragulya, üröm, benedekfü, kenyérhévirág, pemetefü magot, illetve plántát bárkinek a jövedelmező gyógy-növény termelés meghonosítása érdekében. Egy hold föld 700—1500 kor. jövedelmet is hozhat. A telep a hozzá beszállított növényeket szívesen beváltja. Felvilágosítással, akár a telepen, akár a gazdasági egyesületen szívesen szolgálnak.

Az alsószabolcsi ármentesítő társulat m. hó 28-án gyűlést tartott Debrecenben és 1300.000 kor. névértékű földhitel intézeti kölcsön felvételét határozta el, hogy a program szerinti munkálatokat végrehajthassa.

A dánosi cigányok szabadon bocsátása. Még ma is borzalommal gondol vissza az ember arra a rémtetre, melyet a nyíregyházi illetőségű Balog Tuta társaival véghez vitt Dánosoa. Ennek a csoportnak egy részét m. hó 30-án bocsátották ki a fogházból. Surányi Julcsát, aki a nyíregyházi vásároknak állandó látogatója szokott lenni, illetőségi helyére Téglásra toloncolták.

Virányi Rozsi okl. zongoratanárnő zene iskolájában a beiratkozások a II. tanévre már megkezdődtek, melyek d. e. 11—12 és d. u. 3—5-ig eszközöltetnek az intézet helyiségében (Iskola u. 3. sz.) Az intézet az elmúlt tanévben bizonyította a növendékek hangversenyén annak komoly művészi törekvését és szakavatottságát. A tanítás már kezdetét vette és amennyiben az oktatás egyenként történik, a tanítás folyamata alatt is felvételtnek növendékek.

Tolvaj cseléd. Dr. Kelen Lipót nagykállai lakostól Tamasovszki József nevű inasa nagyobb összegű pénzt és a cselédkönyvét ellopta.

Talált tárgyak. Rendőrségünkhöz több féle ruhaneműt és más tárgyakat szolgáltatottak be.

Meggyuladt szénrakás. Tegnap Horányi Lajos szabó kályhájától egy szénrakás meggyuladt, de azt a tűzoltóság hamarosan eloltotta.

Exporterek figyelmébe. A debreceni keresk. és iparkamara értesítése szerint a m. kir. kereskedelmi muzeum tiszteletbeli levelezőül nevezte ki Antwerpenben H. Fastingot, kinek feladata a magyar cégnek export törekvéseit támogatni, e végből a kívánt felvilágosításokat, mint a piaci helyzetet, a konkurencia mintáit, árait stb. megadni, továbbá magyar cégek képviselőt elvállalni, szóval az érdekelteket mindennemű utbaigazítással ellátni, a mi cikkeik kivitele érdekében szükséges.

Ügyvédi iroda áthelyezés. Dr. Szokolay Gyula ügyvéd, irodáját Iskola-u. 31. szám alól Orosi-utca 3. szám alá (szembe a kir. törvényszékkal, Blumbergház) helyezte át.

A Sóstó e hó 13-án, vasárnap ismét leveti megszokott szürke öltönyét és eleven színekben tűnik fel az ott megjelenő vendégsereggel, akiknek arcukról a csapongó jó kedv és vidámság sugárzik majd le. Ugyanis nevezett napon egy nagyszabású, óriási sikerűnek ígérkező, népnünpély szerű, nyárutói mulatságot rendez táncdal egybekötve városunk három derek egylete: az „Ipartestület“, „Iparos Ifjak Önképző Egylete“ és „Iparos Olvasó-Kör“. Az ünnepély d. u. 3 órakor kezdődik. Lesz csolnakázó-verseny, 8—10 számból álló érdekes délutáni műsor, löverseny, stb.,

stb. Ezek végeztével tarka színpad nagy és hatásos program számokkal, városunk legjobb műkedvelőivel. Ezt követi a gyönyörű tizijáték, egy kiváló pirotechnikus rendezésével. Végül tánc lesz éjjélután 1—2 óráig, amikor külön vonatok indulnak be a városba. Ez ünnepély alkalmával a Sóstón a szobák, ételek és italok a rendes áraknál jóval olcsóbbak lesznek.

Az Apolló villanyszínház e heti műsora ismét sok újat és érdekeset ígér. A képek egyrésze ismét egyenesen Párisból a világ leghíresebb filmgyárából direkt jön. Az e heti műsorban csakis válogatott kitűnő tárgy képek kerülnek műsorra, úgy hogy ezek az előadások méltán fognak a többiekhez sorakozni, sőt tekintettel arra, hogy a képek majdnem mind teljesen újak lesznek, fénynyesség tekintetében még túl is fogják szárnyalni az eddigi előadásokon előadottakat. A végül rendkívül érdekes műsorból kiemeljük a következő újításokat: A földesur joga! Raelasztikus irányu történet, nagyon érdekes és tanulságos jelenetekkel. A kép főszereplője egy elbizakodott gögös földesur a ki cselédjével kegyetlenül bánik. A szaksajtó e képről a legnagyobb elismeréssel ír. Komplikált párbaj! A párbaj mánia ma általános betegség, mondhatni mindenütt elvan terjedve, de talán legjobban Magyarországon Sót még Nyíregyházán is. Képünk egy ily feltűnésvizkezettségéből származó párbaj komikus jeleneteket mutatja be. A párbajozók számtalanszor a legkülönbözőbb helyeken felállanak, de az utolsó percben mindig megjelen a rendőrség és megakadályozza azt. Rendkívül mulatságos! A falusi levélhordó regénye, Nagy drámai becsü népdrama, elsőrendű művészek által lejátszva. Az egyes jelenetek színterei természeti szépségekben pompázó gyönyörű tájak, festői vidékek! A természeti szépségek kedvelőinek igazi mű élvezetet nyújt e kép végigolvozése. Tessék megnyomni! Rendkívül sikerült humoros jelenetek, mulatságos, nagy derőltéget keítő meglepő fordulatokkal. A műsor szenzációja: A Magikus Kockák! Nagy feltűnést keltett filmújítás. Fantasztikus, bűvös jelenetekből álló nagy színes látványosság. A kép hossza 500 méter. Egyes felvonásai érdekesítő jelenetekben tárják előnk a bűvészlátvány csodálatos, megmagyarázhatatlan tüneményeit. Ezenkívül még több érdekes kép kerül színre. Vasárnap d. u. 4 és 5 órakor válogatott tréfas műsorokkal félhétváru gyermek előadások. Hétfőn este fél 9 órakor. Nagyszerű előadás. Az intelligens közönség részére kiválogatott, remek műsorról, melyből kiemelendők: A petroleum gyártás. E képsorozatban láthatjuk a nagyszerű amerikai és romániai petroleum forrásokat a milyenek most Romániában vannak, természetesen, élethű felvételekben. Rendkívül mulatságos és érdekes képek! Távol világrészekről, Gyönyörű természetes felvételek, ismeretlen tájakról. Szintén nagyon tanulságos. Ezen előadásokat nagyon ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe.

Jégeső. Tegnap előtt Kemecse és Demecser határában jég volt, amely azonban csak kevés kárt okozott.

A „Buziási Phoenix ásványvíz“ már a rómaiak idejében világhírű volt páratlan gyógyhatásáról és üdítő izéről. Most Muschong Jakab a Buziási fürdő új tulajdonosa kiváló szakértelemmel és a legnagyobb áldozatkészséggel fogott hozzá, hogy e csodás gyógyhatású víz használatát mindenkinek lehetővé tegye. A „Buziási Phoenix Ásványvíznek“ kitűnő hatását vesé és hólyag bajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és kiválasztó szervek hurutos bántalmánál a legnevesebb orvosok elismerték. Kellemes kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdús tartalma a legkiválóbb asztali vízzé teszi. Járványos betegségek ellen a legbiztosabb óvszer.

Szilágyi és Diskánt miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóra, valamint legújabb „Villám“ centrifugális bogozó és zuzó gépeire felhívja a figyelmet, különösen pedig a cég által feltalált és készített „Kossuth“ „Kincsem“ és

„Hegyalja“ borsajtók, nemkülönben a nagyüzemű préseléshez készített Rákóczi „keltős kosaru“ sajtókra, amelyeknél régi világlábkából készített, prése egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must soha sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. év egri és pozsonyi I. mezőgazdasági országos, az 1906. nagyvár-vai kiállításon a czég borsajtói külön első díjjal aranyéremmel lettek kitüntetve. A czég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara 170 oldalas vaskos könyvben számol be a múlt évről. Ez a munka nagy terjedelmén kívül belső értékével is hat és úgy a felettes hatóságoknak, mint az iparosoknak értékes dolgokat tartalmaz. Addig is míg részletekbe menőleg nem foglalkozhatunk a sajtó alól most kikerült könyvvel, tájékoztatónak közöljük a főbb tárgyait. 1907-ik év eseményeinek részletes ismertetése után a szakoktatás fejlesztéséről az iparteremtési akcióról, kiállításokról, a törvényhatósági szabályrendeletekről, a szabadalmi ügyről, közlekedésről, elvi határozatokról, a kereskedelem állásáról és hiányairól és az ipar fejlesztéséről hoz terjedelmes közleményeket. A hatóságok kívánatra díjmentesen megkapják a munkát, magánosoknak pedig míg a készlet tart 10 fileres postabélyeg ellenében küldetik meg.

Ha megbízható órára vagy jó és szép ókszerre van szükséges, és ezt jutányos áron óhajta beszerezni, úgy forduljon bizalommal **Wrabecz** órás és ékszerészhez Nyíregyháza Iskola-u: 8 Javitásokat pontosan, jutányosan és jótállás mellett készít.

Terményszák, vizmentes ponyva, dohányzsinog 5 százalékkal olcsóbban, mint bárhol, beszerezhető: **Hirschler Mór** fűszer-kereskedőnél, volt Török Péter féle üzlet. Ugyanott M. kir. löporaruda, vadász fiobert és revolver töltények, és tüzi játékok árusítása.

Az anyák figyelmébe! A drága városi tej, akármilyen hatósági ellenőrzés alatt áll is, ritkán ment a bakteriumoktól, sajnos, elég gyakran hamisított és különösen csecsemők számára nem elég egyforma. Mi az anyának kötelessége, a ki bár mely okból gyermekét nem szoptathatja? Keressen egy olyan teljes táplálékot, mely a csecsemőgyermek táplálásához szükséges alkotórészeket tartalmazza. Ennek a mindenesetre nehezen teljesíthető követelménynek tökéletesen megfelel a Nestlé gyermeklisztje, mert abszolút csirmentes, teljes aipesi tejet elegendő mennyiségben tartalmaz és elkészítéséhez nem kell más, mint víz. Egy legalább is 25 adagot tartalmazó doboz ára 1 korona 80 fillér. Kapható minden gyógyszerertárban. Dr. A. S.

Az este valóban bámulatós volt, de ma megint csak bűnhődöm kell. Nem tudok már a szabadba maradni, anélkül hogy éjjel köhögjek. Nem alszom én több napokat fáradtnak és nyomorultnak érzem magam. — De, kedves nagysám, miért nem szedi a Fay-féle igazi sodeni pasztillát? Ajánlom, hogy mindig szopogassa ha kint ül aztán lefekvés előtt szedjen még vagy 1—2 pasztillát és majd meglátja, hogy a köhögés nem fogja kirozni és pompásan fog aludni Fay sodeni pasztillái kapható. Skatulyája csak 1-25 K. minden gyógyszerertárba, drogériában és ásványvízkereskedésben. Ausztria Magyarország vezérképviselősege: **W. Th. Gunzert Wien, IV/I. Grosse Neugasse 27.**

Gróf Károlyi utca 9. számú házban 2 udvari butorozott szoba külön bejárással azonnal kiadó.

Kívánatra készíthető. Értekezhetni a háztulajdonosnál.

A krónikus bronchial-hurut ellen sikerült oly szert találni, amely a hurutos tüneteket gyorsan visszafojtja, az étvágyat előmozdítja és az elgyengült testet erősíti; ezen szer a „Sirolin-Riche”. Az orvosok általa kipróbálva és ajánlva, kitűnő hatásánál fogva gyorsan ismertté és kedvelté vált, mivel még régi, elhanyagolt bajoknál, ahol már semmiféle szer sem használt, kiválóan beválik. „Sirolin-Reche” gyógytárakban kapható.

CSARNOK.

Napló kaukázusi utamról.

Irta: Hlatky Schlichter Miklós.

A Nyikalajevszki bulvár a tengerparton terül el. A sétány egyik részéről széles, fehér kőből készült lépcső vezet le a tengerpartra, a vasutakhoz melyekről nagy mennyiségű, a legkülönbözőbb árukat rakják át a hajókra és vizont.

A jól művelt, befásított kavicsozott utakkal ellátott sétányról nagyszerű kilátás nyílik az odessai öbölre, mely tele van apró, nagyobb személyszállító, teher és más mindenféle hajókkal. A bulvár egyik végén Puskin orosz költőnek, az „Anyegin” híres szerzőjének szép mellszobra áll, melyet az odessai közönség emelt neki. A sétány másik végén levő teret Katalin cárnő hatalmas szobra díszíti. Amennyire időnk engedte körülnéztünk a városban, a bulvárd közelében. Szép, modern épületek a börze, az „Europa” szálló és a mesés szép parkban álló nagy odessai városi színház hol eredeti orosz traggédiákat és operákat adnak elő. Csakhamar visszatértünk a bulvár mesés kilátású vendéglőjébe, melynek kerthelysége a meredek part legszélén áll. Itt az étlapról lebetűztünk egy jellemző hazai ételt, „guás” povengerszki-t. Magától érthetődik, hogy a borzalmasan rossz sör mellé azonnal rendeltünk belőle. Hoztak is valami üstfélében egy borzalmas színű kótyvalékot. Néhány darab hus, krumpji és egy csomó gomba uszkált valami barna lében. Éhes is voltam, magyar (?) koszt is volt hát ráfogtam, hogy lelehet nyelni. Csakhamar felcsendült az orosz katona zenekar hangja, melyet időközönként egy másik cigány féle zenekar váltott fel. A néhány hegedű, egy zongora és egy hárfából álló zenekar mesés hamisan kísérte a citerás kisasszonyt, ki meghatározó hangon zengett egy áriát egy régi, elcsépelet operetből. Megittunk egy-egy jó pohár limonádét, melyért poharankint 30 kopeket, tehát 80 fillér körül fizettünk, azután kimentünk az elegáns publikumtól hullámzó sétányra, hol szinte elképzelhetetlen sok ember tolongott egymás hátán, nagy zsibongással. Leültünk egy padra és gyönyörködöttünk a fel-le hullámzó közönségben, a sok uniformisós férfiben és a lehető legelegánsabbban, szinte hihetetlen izléssel, finomsággal öltözött hölgyekben.

A férfiakra vonatkozólag a következőket kell megjegyezni, mind magas, erős természetűek, de hallatlanul rendetlenek, egyetlen egy „fess” alakot, még a tiszték között sem láttunk. Beesett mellűek, csámpások, ludtalpuak. Az odessai magyar consulátusnál alkalmazott magyar kereskedelmi szakreferens, dr. Déchy említette, hogy az orosz-japán háború óta nem csak az odessaiak hanem az összes oroszok egyenruhájában szenvednek.

Mind-mind tisztí sapkát viselnek tisztí jelvény nélkül. Az utolsó kikötő munkástól kezdve, hordár, rikkancs, csavargó, tanuló, iskolák, leánygimnáziumok, főiskolák, hivatalnok, kereskedő, ellökölőbb férfiak, mind egyenruhában járnak. El kell azonban ismerni, hogy kevés helyen van annyi szép asszony és leány mint az oroszok között. Magas, szép növésűek csinos arcuk és teltek.

(Máskülönbén ez izlés dolga; hogy jó izlés van-e, azt szerénységem tiltja, hogy magam bíráljam meg.) Este 10 órakor találkoztunk a sétányon Déchy Mórral (a nagy magyar kaukázusi utazóval) és öcscsével. Csakhamar felültünk 2 kocsiira és kihajtottunk a városi parkba. A kert helyiségben egy

nyílt orfeum játszott; előadás után az orosz katona zenekar adott elő néhány darabot.

A változatos pogram számok között melyeket a zenekar előadott. említésre méltó a „Bob herceg” keringője. Miután néhány pohár „guás”-t (a fekete kenyér hajából és mézből készült nemzeti ital) ittunk, szívélyes bucsu vétel után egy óra körül szállodánkba hajtottunk, hol néhány pohár sör után — legalább részemről — buzgó fejjel a sok sok tarka dolog után Morpéháeus karjaiba jödtünk.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Hlatky-Schlichter Gyula.

Hirdetések.

Pályázat.

A nyiregyházi alsófokú iparostanonciskolánál ujonnan szervezett öt rendes, egy szabó és egy cipész szakrajztanítói állás a szervezet 56. §-a értelmében betöltendő lesz.

A rendes tanítók heti öt órai tanításért évi 360 korona, a szakrajztanítók heti 3 órai

tanításért évi 240 korona tiszteletdíjban részesíttetnek.

A felügyelő-bizottsághoz címzett pályázati kérvények folyó hó 10-én déli 12 óráig Májerszky Béla bizottsági elnökhöz küldendők. Nyiregyháza, 1908. szeptember 5-én.

Orsovsky Gyula,
ipariskolai igazgató.

LICHTMANN VILMOS

cég ajánlja

Nyiregyházán, Széchenyi-tér 3. sz. saját házában épült, dúsan felszerelt gépraktárát, mindennemű különleges — **legkedveltebb** — **gazdasági gépek és gőzekék** beszerzésére.

Nemkülönbén: sok évi — és tekintélyes — összeköttetései folytán külön, **jelzálogbanki ügyosztályt** vezet ingatlanokra nyújtandó legelőnyösebb **törlesztéses kölcsönök** megszerzésére, **birtokok eladás, pcellázis, és ilyenek bérbedási ügyvitelére.**

Hohe Vilmos
cukrászdája
Nyiregyházán

Telefon sz. 33.

Cukrászda átvétel.

Telefon sz. 33.

Hohe Vilmos
cukrászdája
Nyiregyházán

Van szerencsém jelenteni, hogy **Tester Lajos** úr régi és jóhírnévnek örvendő cukrászatát átvettem és azt ezentúl saját nevem alatt fogom tovább folytatni.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy cukrászdámban **úgy a sütemények, mint minden egyéb cukrászati cikkek a legelővezhetőbb, legkitűnőbb minőségben** legyenek előállítva. A cukrászat terén hosszú éveken át szerzett tapasztalatom és különösen szak-

értelmem segítségemre lesz abban, hogy a nagyérdemű közönségnek **igényeit minden tekintetben kielégítek.**

Amidőn úgy a mélyen tisztelt helybeli, mint a vidéki közönséget a legelőzeke nyebb és legpontosabb kiszolgáltatásról biztosítom, megjegyezni kívánom, hogy süteményeimhez **művaját soha nem használok** és természetesen vajjal készített süteményeimnek darabját 12 fill.-ről 10 fill.-re, a pogácsát pedig 6 fill.-ről 4 fill.-re szállítottam le.

Vagyok a n. é. közönség kegyes pártfogását kérve, a legnagyobb tisztelettel:

HOHE VILMOS, cukrász.

Tisztasága **30.000** koronával szavatolják.

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tisztaság és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Szőlőtermelő

a kedvező termés kilátás alapján megengedhetik az idén maguknak a legtekélyesebb sz. 3 erőátviteli acélsavaru és acélkeretű

„**Ursus**” borsajtó beszerzését. Képes árlapot szőlészeti és pincézeti felszerelésekről ingyen s bérmentve küld:

Tóth Gyula Debrecen.

NESTLÉ

GYERMEKLISZTJE
csecsemők, lábbadozók
gyomor-bajosok részére.
A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

Eladó vagy kiadó egy
ujjonnan épült 3 szoba,
előszoba, szép nagy
ganggal bíró lakás. —
Konyha és éles kama-
ra külön az udvaron.
Az épület igen szép
helyen, kisvasuti álló-
más mellett Sóstói-ú 7.
a. van. Asztrab György.

Tanuló ellátás-
sal felvétetik
Blumberg üzletében.

SIRKÖVEK

tíz százalékkal ol-
csóbb mint bárhol.

Nyiregyháza, Kótaji-utca 5. szám.

Legjobb acélöntvényeket és

lágöntvényeket szállít

gyorsan **OLCSÓN**

Gugler és Forray

Budapest V., Váci-ut 162. sz.

Legkapósabb politikai napilap

AZ UJSÁG

Főmunkatársak:

HERCZEG FERENC
KENEDI GÉZA
KÖBÖR TAMÁS
KOZMA ANDOR
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Felelős szerkesztő: **GAJARI ÖDÖN.**

Társszerkesztő: **Dr. ÁGAI BÉLA.**

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 kor. 40 fill., 1/4 évre 7
kor., 1/2 14 kor., egész évre 28 kor.

Hetenkint „Asszony” és „Gyermek” mel-
léklet.

Cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala
BUDAPEST, Rákóczi-ut 54.

Vidékről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy átutazó
előfizetőinknek az Olvasóterem rendelkezésre áll.

Az őszi idényre már megérkeztek

KREISLER SIMON

divat és kézműáru üzletébe Nyiregyháza

a legujabb kosztüm-kelmék, flanelek, loden-kelmék,
mosóbarchetek.

Raktáron tartok valódi cérna, da-
mast, gradli és schiffon vásznakot.

Továbbá ajánlom kizárólagos szőnyegáru üzletemet
ahol mindennemű függönyök, asztalterítők, sinbleumok, paplanok, mat-
racok, mesés olcsó árakban szerezhetők be.

Tisztelettel:

Kreisler Simon.

Nyiregyházavidéki kisvasutak.

948/1908. sz.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi magy. kir. Minister
ur ő nagyméltóságának f. é. augusztus hó
14-én 79900. sz. alatt kelt engedélye alapján
tudatjuk a t. szállító közönséggel, hogy f. é.
augusztus hó 17-től további intézkedésig ko-
csirakományi árukat csak a vasuti üzletsza-
bályzat 55. §-a 3. pontjában előirt nyilatko-
zat ellenében fogadunk el elszállításra.

Nyiregyháza, 1908. augusztus hó 16.

Nyiregyházavidéki kisvasutak
igazgatósága.

A jövő tanévre

1—2 uri fiut teljes ellátásra
elfogad a gymn. közelében sa-
ját házában lakó állami tiszt-
viselő kinek felsőbb gymnas.
oszt. tanuló fia van.

Cím a lap kiadóhivatalában.

:: Orpington baromfi, ::
tisztafaj, remek állatok.
Kaphatók Csázik Péter-
nénel. Dohánybev. hivatal.

4 szobás
lakás
keres-
tetik :::
aug. hó
1-ére. ::

Ajánlatok Britz Miksa
— úrhoz intézendők. —

Állandó butorkiállítás

Glück Jenő butoráruházában,
Nyiregyházán, Pazonyi-utca 10. sz

Minden vevőnek saját érdekében áll, hogy butor szükségletét addig be-
ne szerezze, míg a nálam lévő legnagyobb választéku, túlhalmozott menyi-
ségű és legszolidabb kivitelű izléses, részben saját készítményű **háló,**
ebédlő, szalon és luxus butoraimat meg nem tekinti, mely alkalommal
az igen tisztelt vevő közönség meggyőződhetik, hogy **üzletem bárme-
lyik fővárosi nagykereskedővel is a versenyt mindenkor
kiállja.** Cégem szolid, pontos és legjutányosabb árai folytán már eddig is
a legjobb hírnévnek örvend. Hivatkozva ismét a túlhalmozott raktári
készletre, mely alkalommal az össze raktáron lévő butoraimat

bámulatos olcsó áron árusítom

míg a jelenlegi készletem tart.

Teljes tisztelettel

Glück Jenő.

A réz-, vas- és hajlitott fabutort gyári árban árusítom.

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOL”

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

Fogy. adó 28/1908.

Hirdetmény.

Az 1892. évi XV. t. c. 3. §-a értelmében mindazon szőlősgazdák, kik szesz italok kimerésével vagy kismértékbeni eladásával nem foglalkoznak, igényt tarthatnak azon kedvezményre, hogy saját termésű boraiktól, a házi szükségletre szánt mennyiség után italdó fejében az I-ső osztályu községekben, tehát Nyiregyházán is hektoliterenként csak 6 korona és 70 fillért fizetnek.

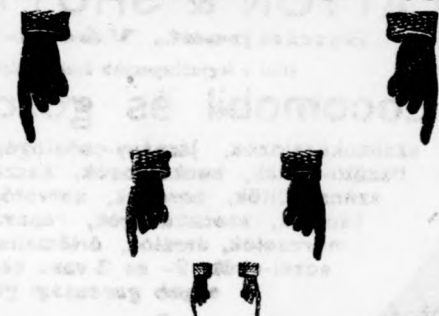
Miután azonban ezen kedvezmény igénybe vehetése függővé van téve f. év szeptember hó 15-ig teendő bejelentéstől, felhivatnak mindazon szőlősgazdák, kik fenti kedvezményt igénybe venni akarják, hogy erre vonatkozó bejelentésüket, melyben a bejelentő rendes lakhelye, házszáma, családtagok száma, szőlőbirtok terjedelme, a házi fogyasztásra felhasznált bor mennyisége hektoliterekben, folyó évben remélhető termés hektoliterekben, a házi fogyasztásra és nagyban, vagyis 56 litert kitevő mennyiségben való eladásra szánt bormennyiség hektoliterekben, a városi fogyasztási adóhivatalban, a házi pénztár hivatalos helyiségében f. év szeptember hó 1-től legkésőbb 15-ig annyival is inkább tegyék meg, mert a határidő elmulasztása a kedvezmény elvesztését vonja maga után.

Nyiregyházán, 1908. augusztus hó 29.

Májerszkg Béla,
polgármester.

Alapított 1900.

Bármilyen ruhák
vegyitisztítását, festé-
sét és gouvellirozását
a legmeglepőbb ered-
ménynyel végzi

Gabulya Mihály

kelmefestő, vegyiruhatisztító és
gouvellirozó intézete

Nyiregyházán.

Pazonyi-utca 13.

(Zrinyi szálloda udvar.)

Alapított 1870-ik évben.

Telefon 125 sz. **Fúrott kutak** Telefon 125 sz.

építését, 50-től 400 méter mélységig, valamint vízvezeték, fürdő,
erő és kézi szivattyúk szerelését legjutányosabb áron vállalja:

Szilágyi Mihály

ekegyára és fúrott kut építési vállalata **NYIREGYHÁZA.**

(Kivonat eredetiről)

1539/907. szám.

Bizonyítvány.

Általított hivatal ezennel bizonyítja, hogy Szilágyi Mihály nyiregyházi kut-fúró-mester a Nyiregyháza—szerencsi vonalon több mélyfuratu kutat létesített, melyek úgy műszaki kivitelben, valamint a szolgáltató víz minősége tekintetében kifogástalanok.

Nyiregyháza, 1907. augusztus hó 22.

Magy. kir. államasutak
nyiregyházi
osztálymérnöksége.

15000/1907. K.

**Aranyérem-
mel és disz-
oklevéllel
több ízben
kitüntetve.**

Hatósági bizonyítvány.

Nyiregyháza város hatósága hivatalosan igazolja, hogy Szilágyi Mihály helybeli ekegyáros és fúrott kut építési vállalkozó a Nyiregyháza város által létesített fúrott kutak legnagyobb részét készítette és az általa készített kutak úgy műszaki tekintetben, mint a víz minősége tekintetében kitogástalanul lettek elkészítve.

Nyiregyházán, 1907. évi aug. 22.

Bogár Lajos,
h. polgármester.

Moesz Béla,
h. főjegyző.

Száznál több elismerőlevél.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb áruk
mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINAL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Kereskedelmit

végzett leány, ki gyors-
és gépirásban jártas,
bankba, ügyvédi irodába, vagy
esetleg pénztárnál állást keres.
Cim a kiadóhivatalban.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák. — Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből.

VASOXYD természetes vörös színben v. kátrányozva.

Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmzott bizt. átfedőcserepek.

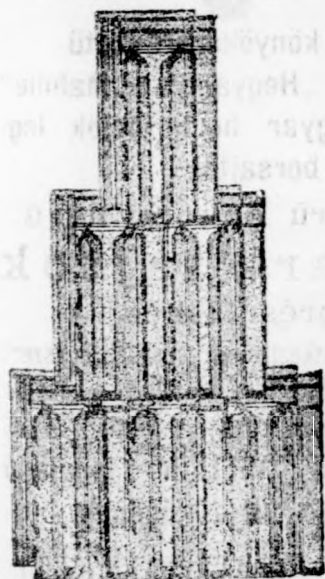
Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képviselve Stark Ignóz fakereskedő által.

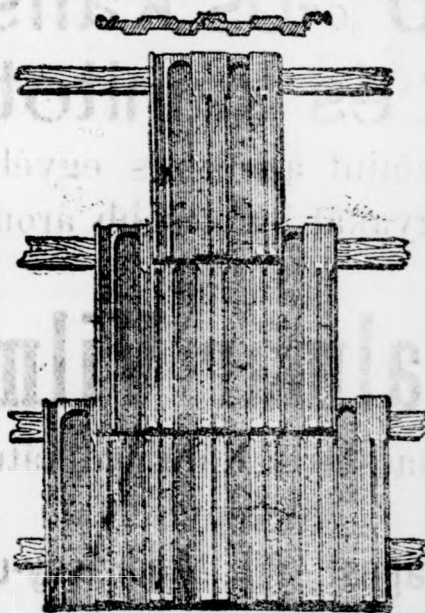
Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány

Szab. biztons. préselt átfedő-cs. 238 sz.

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági át-
fedő-cserép 272 szám.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lehere-cséplők,
tisztító-rosták, kenelozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, borovák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapálók, szecskavágók, réparágók, kukoricza-
morzselők, daráló, őrlőmalmok, egyetemes
acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Képviselte Nyiregyházán Májerszky Barnabás gépgyárosnál.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb
butoráruháza
Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb
stilü ebédlő és háló szobákat, saját
készítményű kárpitozott butorokat,
ugymint ebédlő divánok és salon gar-
niturákat a legujabb kivitelben és leg-
jobb minőségben jutányos árak és
pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Eredeti stassfurti

40%-os kálisót
= és kainitot =

valamint az összes egyéb mű-
trágyákat legolcsóbb áron száll-
ítja

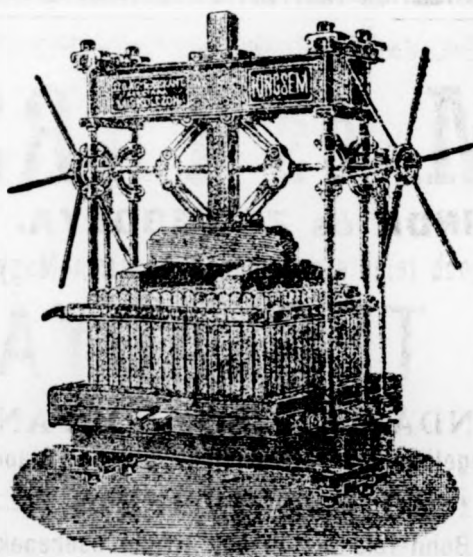
Kalmár Vilmos

a stassfurti Kálisyndikátus ve-
zérképviselője

Budapest, VI. Andrásy-ut 49.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1902. borászati kiállítás, Eger: I. díj,
diszokl. és aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: I. díj, aranyérem.
1906. Nagyvárad: I. díj, diszokl. 1901.
temesvári kiállítás, I. díj, diszoklevél.

Az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevél.

Borsajtók

legujabb rendszerű, könyökszerkezetű
„Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“, „Mabille“
és „Acélorsós“, a magyar bortermelők leg-
kedveltebb borsajtói.

Legujabb rendszerű Rakóczi nevű
kettős kosaru sajtók
nagyüzemű préseléshez.

Főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasreszekkel. Egyszerű
kezeles. Óriási erő kifejtés. A törköly egy darabban és könnyen
kivehető. Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzúzó és bogyzók. „VILLÁM“ legujabb
centrifugális bogyzó- és zúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT gépgyáros, Miskolc.

Árjegyzék ingyen.

Főüzlet:

Telefon 140.

Nyomda:

Telefon 182.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)
könyvnyomdája, könyv- és papirkeres-
kedése és könyvkötészete
= Nyiregyháza, Városház-épület. =

TANKÖNYVEK

új és használt állapotban
melyek az összes helybeli tan-
intézetekben és elemi iskolákban
az 1908—9. tanévben használni
fognak

a legjobban beszerezhetők.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle tehér „Gasur“ fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

HIBJÁN GYULA cégnél NYIREGYHÁZA

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatású vese- és hólyagbajoknál.
Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,
rendkívül üdítő asztali víz.
Üdít, gyógyít. Orvosilag ajánlva.
Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vese
medence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak s a
kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.
Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Musehong buzaiási gyógyf. igazgatósága Buziásifürdőn.
Nyiregyházán kapható Hoffmann Adolf fűszer- és csemege-üzletében.